

BAREM DE NOTARE
Olimpiada la Economie – Clasa a XII-a (limba română)

Evaluarea cunoștințelor teoretice și a capacității de aplicare a conceptelor economice			
I. Indicați valoarea de adevăr a următoarelor afirmații, argumentați răspunsul			
Itemul	Criterii de evaluare	Punctaj maxim	Răspunsuri corecte
1.	L - Răspunsul lipsește 0 - Răspunsul este incorect 1 - Pentru răspunsul corect selectat 1 - Pentru argumentarea corectă a răspunsului	2 p.	Într-o piață concurențială, intervenția statului prin plafonarea prețurilor poate îmbunătăți bunăstarea consumatorilor pe termen lung. Fals <i>Argumentare (idee-cheie):</i> Plafonarea prețurilor într-o piață concurențială generează dezechilibre (penurie, reducerea ofertei) și distorsionează mecanismul cererii și ofertei, afectând bunăstarea pe termen lung.
2.		2 p.	Profitul reprezintă un stimulent pentru asumarea riscului în activitatea economică. Adevărat <i>Argumentare (idee-cheie):</i> Profitul recompensează asumarea riscului și inițiativa antreprenorială, stimulând investițiile și activitatea economică.
3.		2 p.	Liberalizarea comerțului internațional este avantajoasă pentru toate categoriile de agenți economici dintr-o țară. Fals <i>Argumentare (idee-cheie):</i> Liberalizarea comerțului aduce câștiguri agregate, dar produce și perdanți pe termen scurt (sectoare necompetitive, forță de muncă afectată), deci nu avantajează uniform toți agenții economici.
4.		2 p.	Reducerea inflației prin politici monetare restrictive poate conduce la creșterea șomajului pe termen scurt. Adevărat <i>Argumentare (idee-cheie):</i> Politicile monetare restrictive reduc cererea agregată; pe termen scurt, acest lucru poate diminua producția și crește șomajul.
5.		2 p.	Economia de piață elimină complet necesitatea intervenției statului. Fals <i>Argumentare (idee-cheie):</i> Economia de piață necesită intervenția statului pentru corectarea eșecurilor pieței, asigurarea concurenței și furnizarea bunurilor publice.

II. Selectați răspunsul/răspunsurile corecte

6.	L - Răspunsul lipsește 0 - Răspunsul este incorect 1 - Pentru un răspuns corect 2 - Pentru 2 răspunsuri corecte	2 p.	Care situații reflectă utilizarea ineficientă a resurselor? b. Producerea sub nivelul posibil c. Alocarea resurselor fără criterii economice
7.	Important! Fiecare raspuns gresit selectat va duce la depunctare cu 1 punct. Punctaj minim per item 0 (nu se acordă punctaj total cu „-”)	2 p.	Cererea unui bun poate crește ca urmare a: b. Creșterii prețului bunurilor substituibile d. Majorării veniturilor consumatorilor
8.		2 p.	Inflația poate fi cauzată de: a. Creșterea cererii agregate d. Creșterea costurilor de producție
9.		2 p.	Șomajul structural apare ca urmare a: b. Progresului tehnologic d. Schimbărilor structurale
10.		2 p.	Politica monetară restrictivă urmărește: b. Limitarea creditării d. Reducerea inflației
11.		2 p.	Rata dobânzii influențează: a. Investițiile d. Economisirea
12.		2 p.	Politicile de dezvoltare durabilă pot include: a. Investiții în educație și incluziune socială c. Implementarea tehnologiilor verzi cu impact redus asupra mediului
13.		2 p.	Care dintre afirmațiile de mai jos caracterizează corect formele de salarizare? b. Salarizarea în regie asigură stabilitatea venitului, independent de cantitatea produsă c. Salarizarea în acord corelează nivelul remunerației cu rezultatul muncii
14.		2 p.	Care dintre listele de mai jos conțin exclusiv elemente de capital circulant? a. Materii prime; materiale auxiliare; combustibili c. Materii prime; ambalaje; materiale consumabile
15.		2 p.	Care dintre afirmațiile de mai jos reflectă corect modul de organizare al sistemului economic centralizat? c. Deciziile impuse de autoritățile centrale limitează asumarea responsabilității personale a agenților economici d. Statul stabilește în mod direct ce bunuri se produc, în ce cantități și pentru cine

III. Asociați corect elementele din cele două coloane

16.	L - Răspunsul lipsește 0 - Asocieri incorecte 1 – 1 asocieri corecte 2 – 2 asocieri corecte	2 p.	Asociați fiecare tip de politică economică din prima coloana cu măsura din coloana doi care i se potrivește:			
A			Politică fiscală expansionistă	5.	Diminuarea cotei impozitului pe venit	
B		Politică monetară restrictivă	2.	Creșterea ratei rezervelor obligatorii		
17.		2 p.	Asociați fiecare concept din prima coloană cu efectul din coloana a doua care i se potrivește:			
A			Creșterea costurilor de producție	2.	Deplasarea curbei ofertei spre stânga	
B		Creșterea veniturilor consumatorilor	5.	Deplasarea curbei cererii spre dreapta		
18.		2 p.	Asociați fiecare concept din prima coloană cu măsura din coloana a doua care i se potrivește:			
A	Protecționism		2.	Majorarea taxelor vamale pentru importuri		
B	Liberalizarea comerțului	5.	Eliminarea barierelor tarifare pentru importuri			
19.	2 p.	Asociați fiecare concept din prima coloană cu explicația din coloana a doua care i se potrivește:				
A		Economisire	6.	Amânarea consumului prezent pentru utilizări viitoare		
B	Investiție	4.	Achiziționarea de active generatoare de venit			
20.	2 p.	Asociați fiecare tip de șomaj din prima coloană cu cauza din coloana a doua care i se potrivește:				
A		Șomaj ciclic	1.	Scăderea cererii pentru produse și servicii în perioade de recesiune		
B	Șomaj structural	4.	Nepotrivirea dintre calificările forței de muncă și cerințele angajatorilor			
21.	2 p.	Asociați fiecare tip de cost din prima coloană cu șirul de costuri din coloana a doua care i se potrivește:				
A		Costuri fixe	3.	Chiria spațiului de producție, amortizarea utilajelor, salariile personalului administrativ		
B	Costuri variabile	6.	Cheltuieli cu materiile prime, salariile muncitorilor plătiți la bucată, costuri cu ambalajele			

IV. Rezolvați problemele

22.	<p>1. costul unitar de producție</p> <ul style="list-style-type: none">- formula corectă - 0,5 p.- rezolvare corectă - 1,5 p. <p>2. profitul brut per unitate de produs</p> <ul style="list-style-type: none">- formula corectă - 0,5 p.- rezolvare corectă - 1,5 p. <p>3. costul marginal</p> <ul style="list-style-type: none">- formula corectă - 0,5 p.- rezolvare corectă - 1,5 p.	6 p.	<p>1) Costul unitar de producție</p> <p>a. Formula:</p> $C_u = \frac{C_T}{Q}, \text{ unde } C_T = C_F + C_V$ <p>b. Rezolvarea:</p> <p>Costuri totale fixe: $C_F = 8000 + 6000 + 4000 + 5000 = 23000\text{lei}$</p> <p>Costuri totale variabile:</p> <ul style="list-style-type: none">- materii prime: $15 \times 1000 = 15000\text{lei}$- salarii în acord: $10 \times 1000 = 10000\text{lei}$ <p>$C_V = 15000 + 10000 = 25000\text{lei}$</p> <p>Costuri totale: $C_T = 25000 + 23000 = 48000\text{lei}$</p> <p>Costuri unitare: $C_u = 48000/1000 = 48\text{lei/buc.}$</p> <p>c. Răspuns: $C_u = 48\text{lei/buc.}$</p> <p>2) Profitul brut per unitate de produs</p> <p>a. Formula:</p> $\pi_{brut} = \frac{TR - C_T}{Q}$ <p>b. Rezolvarea:</p> <p>Venit total: $TR = P \times Q = 50 \times 1000 = 50000\text{ lei}$</p> <p>Profit brut total: $50000 - 48000 = 2000\text{ lei}$</p> <p>Profit brut/unitate: $2000/1000 = 2\text{ lei/buc.}$</p> <p>c. Răspuns: $\pi_{brut} = 2\text{ lei/buc.}$</p> <p>3) Costul marginal la creșterea producției cu 100 buc.</p> <p>a. Formula:</p>
-----	---	------	--

			$CMg = \frac{\Delta C_T}{\Delta Q}$ <p><i>b. Rezolvarea:</i> Cheltuieli fixe rămân neschimbate $\Rightarrow \Delta C_F = 0$ $\Delta C_V = 100 \times (15 + 10) = 2500$ $\Delta C_T = \Delta C_F + \Delta C_V = 2500$ $CMg = \frac{\Delta C_T - 2500}{\Delta Q} = 25$</p> <p><i>c. Răspuns:</i> $CMg = 25$ lei/buc.</p>
23.	<p>1. cuantumul salariilor în regie</p> <ul style="list-style-type: none"> - formula corectă - 0,5 p. - rezolvare corectă - 1,5 p. <p>2. cuantumul salariilor în acord</p> <ul style="list-style-type: none"> - formula corectă - 0,5 p. - rezolvare corectă - 1,5 p. <p>3. cheltuielile totale de personal</p> <ul style="list-style-type: none"> - formula corectă - 0,5 p. - rezolvare corectă - 1,5 p. 	6 p.	<p>1) Salariile în regie</p> <p><i>a. Formula:</i> Salariu regie: $S = S_{lunar} \times \frac{h_{lucrate}}{h_{fond}}$</p> <p><i>b. Rezolvarea:</i> Fond timp: $h_{fond} = 172$ ore Manager: a lucrat integral $\Rightarrow S_m = 18000$ lei Specialist: $h_{lucrate} = 172 - 48 = 124$ ore $S_s = 12000 \times \frac{124}{172} = 12000 \times 0,72093 = 8651,16$ lei Total regie: $S_{regie} = 18000 + 8651,16 = 26651,16$ lei</p> <p><i>c. Răspuns:</i> $S_{regie} = 26\ 651,16$ lei</p> <p>2) Salariile în acord</p> <p><i>a. Formula:</i> $S_{acord} = \sum(\text{tarif} \times \text{cantitate})$</p> <p><i>b. Rezolvarea:</i> Produs A: $7 \times 15000 = 105000$ lei Produs B: $12 \times 5000 = 60000$ lei Total: $S_{acord} = 105000 + 60000 = 165000$ lei</p> <p><i>c. Răspuns:</i> $S_{acord} = 165\ 000$ lei</p>

			<p>3) Cheltuieli totale de personal (cu contribuții 24%)</p> <p><i>a. Formula:</i></p> $\text{Fond salarizare: } FS = S_{regie} + S_{acord}$ $\text{Cheltuieli totale de personal: } Ch_{pers} = FS \times (1 + 0,24)$ <p><i>b. Rezolvarea:</i></p> $FS = 26651,16 + 165000 = 191651,16\text{lei}$ $Ch_{pers} = 191651,16 \times 1,24 = 237647,44\text{lei}$ <p><i>c. Răspuns:</i></p> $Ch_{pers} = 237\ 647,44\ \text{lei}$
24.	<p>1. volumul investițiilor brute</p> <ul style="list-style-type: none"> - formula corectă - 0,5 p. - rezolvare corectă - 1,5 p. <p>2. volumul importurilor</p> <ul style="list-style-type: none"> - formula corectă - 0,5 p. - rezolvare corectă - 1,5 p. <p>3. Produsului Intern Net</p> <ul style="list-style-type: none"> - formula corectă - 0,5 p. - rezolvare corectă - 1,5 p. 	6 p.	<p>1) Investiții brute (I)</p> <p><i>a. Formula:</i></p> $PIB = C + I + G + X_n \Rightarrow I = PIB - C - G - X_n$ <p><i>b. Rezolvarea:</i></p> $I = 10500 - 5200 - 2300 - 180 = 2820(\text{mil. u.m.})$ <p><i>c. Răspuns:</i></p> $I = 2\ 820\ \text{mil. u.m.}$ <p>2) Importuri (M)</p> <p><i>a. Formula:</i></p> $X_n = X - M \Rightarrow M = X - X_n$ <p><i>b. Rezolvarea:</i></p> $M = 680 - 180 = 500(\text{mil. u.m.})$ <p><i>c. Răspuns:</i></p> $M = 500\ \text{mil. u.m.}$ <p>3) Produs Intern Net (PIN)</p> <p><i>a. Formula:</i></p>

			$PIN = PIB - Amortizare$ <p>b. Rezolvarea: $PIN = 10500 - 350 = 10150$(mil. u.m.)</p> <p>c. Răspuns: $PIN = 10\ 150$ mil. u.m.</p>
Evaluarea competențelor analitice și de argumentare prin studiile de caz			
V. Analizați studiile de caz propuse și elaborați soluții economice argumentate			
25.	<ul style="list-style-type: none"> - identificarea corectă a problemei economice – 1 p.; - analiza factorilor determinanți și utilizarea datelor – 5 p.; - formularea soluțiilor/propunerilor – 2 p.; - argumentarea logică și calitatea redactării – 2 p. 	10 p.	Idei-cheie așteptate în răspuns: <ul style="list-style-type: none"> • problemă economică: inechitate fiscală / distorsiune concurențială între comercianți locali și platforme externe; • existența unei externalități fiscale (necolectarea TVA); • impact asupra veniturilor bugetare; • argument economic pentru taxe: concurență loială, lărgirea bazei fiscale; • actori afectați: consumatori, comercianți locali, platforme externe, stat; • efecte comportamentale: creștere prețuri finale, reducere volum comenzi, orientare spre piața internă; • posibilă reducere a surplusului consumatorului; • recunoașterea compromisului între eficiență și echitate.
26.		10 p.	Idei-cheie așteptate în răspuns: <ul style="list-style-type: none"> • problemă economică: ineficiență alocativă / utilizare suboptimă a resurselor; • diferența dintre drept de proprietate formal și capacitate economică reală; • fragmentarea proprietății ca factor de ineficiență; • lipsa capitalului, tehnologiei sau accesului la piață; • dreptul de proprietate ca condiție necesară, dar nu suficientă pentru eficiență; • rolul economiilor de scară; • soluții: comasare, arendare, cooperative, stimulente investiționale; • rolul politicilor publice complementare.
27.		10 p.	Idei-cheie așteptate în răspuns: <ul style="list-style-type: none"> • analiza investițiilor prin raport risc–beneficiu; • corelarea deciziei cu cererea instabilă și incertitudinea pieței;

			<ul style="list-style-type: none"> • investițiile productive ca sursă de eficiență pe termen mediu/lung; • diversificarea ca strategie de reducere a riscului; • riscurile investițiilor speculative (volatilitate, lipsa legăturii cu activitatea de bază); • lichiditatea ca instrument de stabilitate, dar cu cost de oportunitate; • justificarea excluderii opțiunilor mai puțin adecvate; • coerența deciziei cu obiectivul de consolidare a poziției pe piață.
28.		10 p.	<p>Idei-cheie așteptate în răspuns:</p> <ul style="list-style-type: none"> • identificarea externalităților negative de mediu; • diferența dintre prețul de piață și costul social real; • transferul costurilor către societate și generațiile viitoare; • justificare economică parțială: accesibilitate, cerere ridicată; • eșec al pieței prin neinternalizarea costurilor externe; • alternative: taxe de mediu, economie circulară, reglementare, informare consumatori; • menținerea accesibilității fără maximizarea exclusivă a consumului; • rolul statului și al consumatorului în corectarea dezechilibrului.